

Nemzetpolitikai összefoglaló

2017. 4. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Átadták az Év Példaképe díjakat

A Példakép Alapítvány – csatlakozva a Miniszterelnökség Nemzetpolitikai Államtitkársága által meghirdetett a külhoni fiatal magyar vállalkozók éve programhoz – a korábbi évekkel ellentétben az idén külhoni vállalkozók között osztotta ki díjait. A civil kezdeményezésre létrejött alapítvány öt olyan magyar vállalkozót díjazott a határon túlról, aki tevékenységével példa lehet a kortársai számára – mondta el a díjkiosztón Potápi Árpád János nemzetpolitikáért felelős államtitkár. Az államtitkár hangsúlyozta, hogy a Példakép Alapítvány idei kiadványába 30 külhoni magyar fiatal vállalkozó került be. Az ő munkájuk és életútjuk „egyértelműen megmutatja számunkra, hogy a szülőföld termékeny talaj, hiszen olyan fiatal magyar vállalkozók élnek és dolgoznak határainkon túl is, akik szülőföldjükön szeretnének boldogulni”. Valentinyi Katalin, az alapítvány létrehozója kiemelte, egyik legfontosabb céljuk vált valóra azáltal, hogy a magyar sikertörténeteket már nemcsak Magyarország határain belül, a magyarországi fiatal vállalkozók, hanem a Kárpát-medence minden magyarja között keresték. Az alapítvány tájékoztatása szerint összesen 177 vállalkozás jelentkezett a felhívásra, 78-an küldtek be pályázatot. A pályázatok 87 százalékát mikrovállalkozás, 12 százalékát kisvállalkozás nyújtotta be. A legtöbb pályázatot, 38 darabot Romániából küldtek, Szlovákiából 18, Szerbiából 13, Ukrajnából 6, Horvátországból és Szlovéniából 2-2 pályázat érkezett. A pályázatokból neves gazdasági szakemberekből és ismert vállalkozókból álló zsűri választotta ki azt a 30 példaképet, akiket a kiadványukban mutatnak be.

A külhoni régiók együttműködése segíti a fiatal vállalkozókat

A nemzetpolitikai helyettes államtitkár szerint a külhoni magyar fiatal vállalkozók szempontjából 2017 a külhoni régiókon belüli és a régiók közötti együttműködés ösztönzéséről szól majd. Szilágyi Péter a 2016 a külhoni magyar fiatal vállalkozók éve program záró konferenciáján, Budapesten kiemelte: a programra szánt 750 millió forintos keretből több mint kétezer fiatal szakmai és 117 fiatal anyagi támogatását sikerült megvalósítani. Rámutatott: a céljuk az volt, hogy ösztönözzék a külhoni magyar fiatalokat, hogy saját vállalkozást indítsanak, és segítsék azokat, akik már ezen az úton járnak. A helyettes államtitkár kijelentette: különleges volt ez az év, hiszen olyan fiatalokkal találkoztak, akiknek a hozzáállása, elhivatottsága garancia számukra, hogy a Kárpát-medencében hosszú távú, biztos gazdasági növekedésről beszélhessünk. Az általuk közvetített frissesség, tenni akarás, innováció mellett a hagyományok és a szülőföld tisztelete „olyan kivételes egység, amely tele van erővel” – fogalmazott Szilágyi Péter. Kitért arra, hogy a Magyar Állandó Értekezlet decemberi plenáris ülése döntött arról, hogy 2017 a külhoni magyar családi vállalkozások éve legyen. Az idei program elemeit úgy alakítják, hogy a családi vállalkozások problémáira nyújtsanak megoldásokat, de a fiatal vállalkozókról sem feledkeznek meg. Jelezte: február végén tartják nyitórendezvényüket, utána tavasztól újra Kárpát-medencei körutat, a nyáron képzést szerveznek, pályázatot

hirdetnek. Az MTI-hez eljuttatott háttéranyag szerint a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. tenderére 967 pályamunka érkezett. A nem mezőgazdasági tevékenységet folytató vállalkozások 3 és 6 millió forint közötti, a mezőgazdasági tevékenységet folytatók pedig 3 és 4,5 millió forint közötti támogatásra nyújthatták be igényüket. A legtöbb pályázat a szolgáltatóipar és a növénytermesztés területén volt, de kiemelkedő helyen szerepelt a feldolgozóipar és az egészségügy is. A 750 millió forintos keretből eredetileg 525 milliót különítettek el, de tekintettel a nagy érdeklődésre, a támogatási keretösszeget 600 millió forintra emelték. A támogatás intenzitása 100 százalék.

Porcsalmi Bálint lehet az RMDSZ ügyvezető elnöke

Porcsalmi Bálintot nevesítette Kelemen Hunor RMDSZ-elnök a Kovács Péter távozásával megüresedett ügyvezető elnöki tisztségre. „Rátermett, tapasztalt és bízom benne” – idézte a szövetség csütörtöki hírlevele Kelemen Hunort, aki az Újratervezés nevű programjuk eddigi koordinátorától azt várja el, hogy „segítse annak teljes körű megvalósítását, hogy tovább erősítse a szövetség és a romániai magyar közösség kapcsolatát, bátor kiállással képviselje a magyar emberek érdekeit – mindezt egy innovatív, hatékony szervezeti működtetéssel”. Az RMDSZ-elnök kifejtette, Porcsalmi 17 éve dolgozik a szövetség berkeiben, ezalatt az idő alatt pedig a legkülönbözőbb feladatköröket látta el. „A plakátragasztástól a kormányzati munkáig mindent. Velünk volt nemcsak kampányidőszakban, hanem a szervezeti építkezés vagy éppenséggel a kormányzás esztendeiben is. Bálint ismeri a szervezetet, és a szervezet is ismeri őt” – fogalmazott Kelemen Hunor. „Tapasztalatát tekintve Porcsalmi Bálint nemcsak Erdélyben, a romániai politikai térben tevékenykedett, hanem az elmúlt hat évben jelentős nemzetközi tapasztalatot szerzett tanácsadóként és trénerként is: tucatnyi párttal, politikussal és jelölttel dolgozott Közép-Kelet Európa számos országában, de Afrikában és Ázsiában is. Meggyőződésem, hogy ezt a tapasztalatot, ezt a munkát a szervezetépítésbe, a Szövetség működésébe is átemeli” – tette hozzá az RMDSZ elnöke, akinek kilenc évig közvetlen munkatársa volt Porcsalmi: kabinetfőnökeként, tanácsadójaként, illetve a szövetség kampányainak vezetőjeként is tevékenykedett. Az RMDSZ hírlevelében emlékeztetnek: az ügyvezető elnököt a szövetség elnöke jelöli, majd terjeszti elő a Szövetségi Képviselők Tanácsa elé. Ennek legközelebbi ülése január 28-án, jövő szombaton lesz.

Februárban tartja tisztújító kongresszusát az MPP

Február 11-én Szatmárnémetiben tartja tisztújító kongresszusát a Magyar Polgári Párt (MPP) – jelentette be egy keddi marosvásárhelyi sajtótájékoztatón Biró Zsolt, a párt elnöke. Biró Zsolt elmondta: a kongresszus szerepét betöltő országos tanács módosítja a

párt alapszabályát és programját, és megválasztja a párt vezető testületeit. Hozzátette, hogy az országos tanács döntéseit a múlt hét végén tartott székelyudvarhelyi kibővített elnökségi ülésen készítették elő. Az ülésen részt vett az MPP tiszteletbeli elnöke, Kövér László, az Országgyűlés elnöke is. Biró Zsolt elmondta, újabb elnöki mandátumra készül, és nem tud arról, hogy kihívója lenne a választáson. A pártelnök szerint az országos tanács feladata lesz, hogy átláthatóbbá, és demokratikusabbá tegye a párt döntéshozási mechanizmusát. A párt jelenlegi alapszabálya szerint az elnök tesz javaslatot az elnökség személyi összetételére, és az elnökség jelöli az elnököt. Mind az elnökséget, mind az elnök személyét az országos tanács szavazza meg. Az MPP elnöke szerint a februári kongresszus a párt életében tavaly megnyílt új korszakhoz próbálja igazítani az alakulat szerkezetét és programját. Az új korszakot az fémjelzi, hogy az MPP képviselői immár nemcsak az önkormányzatokban, hanem a román parlament alsóházában is jelen vannak. A decemberi romániai parlamenti választásokon Biró Zsolt pártelnök és Kulcsár-Terza József, a párt háromszéki szervezetének elnöke szerzett mandátumot.

Zsák Malina Hedvig ügyét átvették a magyar hatóságok

Hivatalosan is átvette Magyarország a 2006-ban megvert, majd hamis tanúzással megvádolt volt diáklány, az időközben magyar állampolgárrá lett Zsák Malina Hedvig ügyét Szlovákiától. Malina Hedvig 2016 februárjában kérvényezte az ügyében eljáró Nyitrai Járási Bíróságnál, hogy ügyét magyarországi bíróságnak adják át. A kérvényre a márciusi parlamenti választás után bólintott rá Tomáš Borec, az előző Fico-kormány távozó igazságügyi minisztere. Ahhoz azonban, hogy az ügy áthelyezése hivatalossá váljon, még a magyar hatóságoknak is jóvá kellett hagyniuk. Erre végül decemberben került sor, január első napjaiban pedig a magyar Legfőbb Ügyészség levélben értesítette a szlovák igazságügyi tárcát arról, hogy átvizsgálták a vonatkozó dokumentumokat, és átveszik az ügyet. „Jelenleg annak lehetőségét vizsgáljuk, hogy milyen módon adjuk át az ügy iratait és bizonyítékanyagát a magyar félnek” – mondta a szlovák szaktárca szóvivője. Az ügy a hivatalos átadást követően a győri ügyészséghez kerül, amely két döntést hozhat: a bizonyítékok hiányára hivatkozva (az ügy tíz éve során a tárgyi bizonyítékok egy része megsemmisült) leállítja a bűnvádi eljárást, vagy kiadja egy illetékes helyi bíróságnak, amely újraindítja az egész bizonyítási eljárást. A fiatal nő ellen – akit vallomása szerint Nyitrán 2006-ban még diáklányként azért vertek meg, mert magyarul beszélt az utcán – 2007-ben indított eljárást a szlovák főügyészség, mert a rendőrség arra a következtetésre jutott, hogy az eset nem történt meg, vagy nem úgy, ahogy a nő vallotta. Az ügyben hamis tanúzás miatt 2014 decemberében nyújtott be vádindítványt a szlovák főügyészség Zsák Malina Hedvig ellen, aki 2013-ban felvette a magyar állampolgárságot, majd Szlovákiából Magyarországra költözött. Miután az eljárást Magyarország hivatalosan is átvette, a

szlovák hatóságok abban nem illetékesek többé, ez pedig a több mint tíz éve húzódó ügy belátható időn belüli lezárását jelentheti.

A magyar kormány finanszírozza a felvidéki templomok felújítását

Meg kell őrizni és meg kell erősíteni a kereszténységet Közép-Európában, mert az a magyarság és a többi nemzet megmaradásának záloga – jelentette ki Soltész Miklós, az Emberi Erőforrások Minisztériumának egyházi, nemzetiségi és civil társadalmi kapcsolatokért felelős államtitkára Ipolyhídvégen. Az államtitkár beszédet mondott a helyi katolikus templom plébániájának felújítása alkalmából rendezett ünnepségen. Az Ipolyság és Balassagyarmat között félúton elterülő magyar település katolikus egyházi épületeit az elmúlt évek során több szakaszban újították fel. A legutóbbi szakaszban a templom plébániája került sorra. A felújítást a magyar kormány finanszírozta annak a hat éve indított programnak a keretében, amelynek célja a felvidéki egyházak, egyházi közösségek megerősítése. A program katolikus egyházra vonatkozó részének keretében eddig mintegy háromszáz millió forintból templomok és közösségi házak egész sorát sikerült felújítani, emellett köznevelési programok is indultak. „A katolikus, a református és az evangélikus egyház jelenléte, ereje, és szolgálata nélkül a magyarság megmaradásának esélye sokkal kisebb lenne a Felvidéken” – hangsúlyozta az ünnepségen mondott beszédében Soltész Miklós. Rámutatott: az egyházak hatalmas munkát vállalnak a helyi magyar közösség megtartásában, megerősítésük ezért is nagyon fontos. Kifejtette: a program a nemzet együtt gondolkodásának gyakorlati megvalósítása, s mint ilyen a magyar kormány nemzetpolitikájának szerves része. „Ahhoz, hogy itt Közép-Európában megmaradjunk, az kell, hogy a kereszténységet meg tudjuk őrizni és meg tudjuk erősíteni” – szögezte le Soltész Miklós. Hozzátette: amennyiben ez sikerül, akkor az elmúlt évszázadban a két nemzet viszonyában keletkezett sebeket is sikerülhet begyógyítani, ami a helyi magyar közösség szempontjából is nagyon fontos. Az államtitkár a támogatási program kapcsán hozzáfűzte: annak keretében kisebb összegű támogatásokkal is segítik a helyi magyar közösségeket, ilyen volt az ipolyhídvégi plébánia mostani felújítása is – amelyet másfélmillió forintból valósítottak meg – ám ezek a támogatások így is hatalmas erőt tudnak adni a magyarság megmaradáshoz, aminek tényét már a helyi közösségek is megerősítették.

„Kemény harc vár ránk a magyar nyelvű oktatási rendszer védelmében”

A vegyes érzelmeket keltő tavalyi esztendő után 2017 a változások éve lehet Ukrajnában – véli Brenzovics László parlamenti képviselő. A Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség

(KMKSZ) elnöke szerint az idei év talán még nem hozza meg a hőn áhított békét és nyugalmat az országnak, ám elindulhatnak azok a folyamatok, amelyek hosszabb távon elvezetnek a konszolidációhoz. Sok múlhat azon, hogy a kárpátaljai magyarság és annak érdekvédelmi szervezete miként áll helyt ebben az átmeneti időszakban – jelentette ki a Kárpátalja című lapnak adott éwertékelő interjújában Brenzovics László. A parlamenti képviselő szerint a nyelvhasználat szabályozásában rossz tendencia, hogy a kormányzó erők a reformok folytatása helyett visszatérnek a „nyelvkérdéshez”. Az ukrán alkotmánybíróság többszöri halasztást követően tavaly ősszel kezdte tárgyalni a nyelvtörvénnyel szemben a képviselők egy csoportja által benyújtott alkotmányossági óvást. Annak igen súlyos következményei lennének, ha alkotmányellenesnek nyilvánítanák és eltörölnék a nyelvtörvényt, hiszen „elveszíténénk egy a nemzeti kisebbségek számára kedvező jogszabályt. Ráadásul számos jogi dokumentum nem közvetlenül rendelkezik a nemzetiségek számára fontos nyelvhasználati kérdésekről, hanem visszaüt a nyelvtörvény rendelkezéseire. Ily módon, ha az utóbbi jogszabályt esetleg hatályon kívül helyezik, gyakorlatilag nem marad olyan törvény az országban, amely rögzítené a nyelvi jogainkat.” „Ugyancsak abszurd ukrán patriótáknak az a parlamenti képviselők és kormánytagok által is támogatott módosító indítványa, amellyel a készülő oktatási törvényből törölnék a kisebbségek nyelvén való oktatásra vonatkozó alkotmányos garanciát, veszélybe sodorva ezzel a teljes magyar oktatási rendszert. A törvénytervezet ebben a formájában az Alkotmány mellett az ukrán–magyar, az ukrán–román, az ukrán–moldáv alapszerződésekkel, illetve Ukrajna nemzetközi kötelezettségvállalásaival sem egyeztethető össze, elfogadása igen jelentős visszalépést jelentene a nemzetiségi jogok terén” – jelentette ki az interjúban a KMKSZ elnöke. Brenzovics László beszélt arról is, hogy az elmúlt évek politikai-gazdasági válságának, a kelet-ukrajnai fegyveres konfliktusnak a hatására a kárpátaljai magyar közösség helyzete kritikussá vált. „Korábban voltak olyan vélemények az anyaországban, hogy az ukrajnai események a kárpátaljai magyarság tömeges elvándorlásához vezetnek. Kétségtelen, hogy a háború, a megélhetési gondok hatására az utóbbi időben a korábbiakhoz képest is igen jelentős mértékben nőtt az elvándorlás. Viszont a pánikszerű menekülés elmaradt. A kárpátaljai magyarság fenn tudott maradni közösségként, s megőrizte intézményrendszerét is. Ehhez igen jelentős anyaországi támogatásra volt szükség.” Ilyenek a kárpátaljai pedagógusok, az egészségügyi dolgozók támogatása, a gyermekétkeztetési támogatás. A politikus elmondta, jelenleg azon dolgoznak, hogy a kulturális téren dolgozók és a könyvtárosok is támogatásban részesülhessenek, s még ebben az évben elinduljon az óvodák megerősítését célzó program. „Közösségünk jövőbe vetett hitét hivatott erősíteni, hogy kérésünkre a magyar kormány a Vajdaság után Kárpátaljára is kiterjesztette a gazdaságfejlesztési programot” – hangsúlyozta Brenzovics az Egán Ede-terv kapcsán. „Az elmúlt év tapasztalatai azt mutatják, hogy töretlen irányunkban a bizalom, s mivel Magyarország gazdaságilag jól áll, támogatni tudja elképzeléseinket. Bizakodhatunk, hogy a támogatások és a támogatottak köre idén tovább bővül, amennyiben jól sáfárkodunk a kínálkozó lehetőségekkel, meg tudjuk fogalmazni közösségünk igényeit.”

Lezárult a zágrábi Kisebbségi Tanács nyilvános pályázata: a HMDK 54 tagszervezetéből 38 pályázott

Az előző években megszokott novemberi pályázatkíírás helyett a Kisebbségi Tanács az idén csak december 16-án jelentette meg aktuális pályázatát, mert a kormány „késői” megalakulása miatt csak december 14-én fogadta el a parlament az idei évre szóló állami költségvetést, amelynek részét képezi a nemzeti kisebbségek kulturális autonómiájára vonatkozó tétel is. Így a pályázat zárása is késett az előző évekhez képest. A költségvetési milliókkal való rendkívül komoly visszaélések miatt a Kisebbségi Tanács három évre kizárta a pályázók köréből a MESZ-t, de Jankovics Róbert parlamenti képviselőnek és Aleksandar Tolnauernek, a Kisebbségi Tanács elnökének köszönhetően a MESZ tagszervezetei gond nélkül pályázhatnak továbbra is – rájuk a büntetés nem vonatkozik. „Óriási munka van mögöttünk. Munkatársaimmal két héten át éjt nappallá téve dolgoztunk a szervezeteinkkel, hogy minél jobb projekteket adhassunk be. Eredménynek tekinthető, hogy a HMDK 54 tagszervezetéből 38-an adtak be pályázatokat, amelyek között ott van a Lipiki Magyarok Közössége is a HMDK legújabb tagszervezeteként” – mondta Matijević Olivér, a HMDK titkára, aki hangsúlyozva, hogy természetesen a HMDK országos szervezete is komoly pályázatokat készített, és bíznak azok kedvező elbírálásában.

Megépülhet végre a kollégium Eszéken

A horvátországi magyarság legfontosabb intézménye, a Horvátországi Magyar Oktatási és Művelődési Központ, amely kétnyelvű óvodának, általános iskolának és középiskolának is helyet ad, 1999 szeptemberében nyílt meg. Már akkor világossá vált, ahhoz, hogy maradéktalanul betölthesse szerepét, elengedhetetlen egy diákotthon megépítése, amelynek köszönhetően a távolabbi régiókból is érkezhetnének diákok, de a drávaszögi falvak tanulói ifjúsága számára is nyitva állna. Sajnálatos tény, hogy 18 éve nem sikerült elindítani a kollégium építését, habár a tervrajz és a lokációs engedély már hét éve megvan. Mindvégig a pénz, illetve a politikai akarat hiányzott. Jankovics Róbert parlamenti képviselő, választási ígéretét betartva, már decemberben megbeszélést folytatott Pavo Barišić oktatási miniszterrel a magyar oktatás ügyében, többek között a HMOMK kollégiumának az építéséről is beszéltek. Ennek eredményeként a múlt héten egy szélesebb körű tárgyalásra is sor került Zágrábban, az oktatási miniszter kabinetjében. „Az oktatási minisztérium elfogadta indoklásunkat egy kollégium építésének a szükségességéről, és engedélyezte, hogy az iskolabizottság elindítsa a diákotthon működtetéséhez szükséges jogi folyamatot. Itt elsősorban az alapszabály módosítására és tevékenységi körének a bővítésére gondolok, amelyhez a minisztérium jóváhagyása is

szükséges” – fejtette ki Jankovics. Ezzel párhuzamosan a minisztérium elindítja a horvátországi iskolahálózat bővítési javaslatának a kormány elé való beterjesztését is, amelyben helyet kap a HMOMK kollégiuma is.

